

Tarptautinė
migracijos
organizacija

Europos
migracijos
tinklas

Tikslus, laiku, suderintas? Duomenų tvarkymas vykdant prieglobsčio procedūrą

2020/1

EMT STUDIJA

Šis tyrimas atliktas pagal Europos migracijos tinklo (EMT) 2019 – 2020 m. metinę programą.

EMT – tai ES valstybių narių, Norvegijos ir Europos Komisijos tinklas, skirtas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija migracijos bei prieglobsčio srityje. Lietuvoje EMT veiklą LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras.

Daugiau informacijos apie EMT: **www.emn.lt**.

Kontaktai:

Europos migracijos tinklas Lietuvoje
A. Jakšto g. 12, 4 aukštas
LT-01105, Vilnius
Tel.: +370 5 2624897
El. paštas: emnlithuania@iom.int

© Tarptautinė migracijos organizacija (TMO), Europos migracijos tinklas (EMT), 2020

Studijoje pateikta informacija nebūtinai atspindi oficialią Lietuvos Respublikos, Europos Komisijos ar TMO ir jos šalių narių poziciją. Visos teisės saugomos. Kopijuoti visą ar dalimis, taip pat naudoti komerciniais tikslais be TMO Vilniaus biuro raštiško leidimo draudžiama.

Tikslus, laiku,
suderintas? Duomenų
tvarkymas vykdant
prieglobsčio
procedūrą

2020/1

EMT STUDIJA

Turinys

SANTRAUKA	8
0. COVID-19 ĮTAKA	10
1. PRIEGLOBSČIO PROCEDŪRA	12
1.1 Prieglobsčio procedūros apžvalga	13
1.2 Prieglobsčio procedūroje dalyvaujančios institucijos	19
1.3 Prieglobsčio procedūros metu renkami duomenys	21
1.4 Duomenų tvarkymas prieglobsčio procedūros metu	31
2. PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO IŠREIŠKIMAS	34
2.1. Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimas institucijai, kuri nėra kompetentinga registruoti pageidavimo suteikti prieglobstį	35
3. PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO REGISTRAVIMAS	36
3.1. Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo etape surinktų duomenų tikrinimas	37
3.2. Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo etape prieglobsčio prašytojams teikiama informacija	38
3.3. Savarankiško registravimosi procedūros	39
4. PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ PATEIKIMAS	40
4.1. Prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape surinktų duomenų tikrinimas	41
4.2. Prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape prieglobsčio prašytojams teikiama informacija	42

5. PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ NAGRINĖJIMAS	44
5.1. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape surinktų duomenų tikrinimas	45
5.2. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape prieglobsčio prašytojams teikiama informacija	46
6. DUOMENŲ KOKYBĖ IR APSAUGOS PRIEMONĖS	48
6.1. Duomenų kokybės valdymas	49
6.2. Apsaugos priemonės	49
7. DUOMENŲ TVARKYMO IŠŠŪKIAI: NAUJAUSIOS PRIEGLOBSČIO PROCEDŪROS REFORMOS	52
7.1. Duomenų tvarkymo iššūkiai, pokyčiai bei reformos	53
7.2. Priemonės nenumatytiems atvejams	54
IŠVADOS	56
PRIEDAI	60

Santrauka

Situacija. Lietuvos Respublikoje per metus vidutiniškai pateikiama virš 400 prašymų suteikti prieglobstį (2016 m. – 425 prašymai, 2017 m. – 599 prašymai, daugiausiai iš Sirijos, 2019 m. 646 prašymai – daugiausia iš Tadžikistano ir Rusijos). Nuo 2009 metų prašymų suteikti prieglobstį Lietuvoje daugėjo, nes gerokai daugiau atvyko Gruzijos piliečių (jų prašymai sudarė beveik pusę visų minėtų prašymų), o nuo 2016 m. prašymų suteikti prieglobstį skaičiaus išaugimas siejamas su įsipareigojimų Europos Sąjungai vykdymu – prieglobsčio prašytojų perkėlimu iš Graikijos, Italijos ir Turkijos. 2019 m. į Lietuvos Respubliką perkeliama užsieniečių nebuvo daug, tačiau smarkiai išaugo prieglobsčio prašytojų skaičius iš Tadžikistano ir Rusijos Federacijos.

Teisinis reguliavimas.

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys prieglobsčio procedūrą Lietuvos Respublikoje, tai įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) ir Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 „Dėl Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas).

Prieglobsčio procedūra ir jos etapai.

Vadovaujantis Įstatymu, prašymas suteikti prieglobstį – tai užsieniečio bet kokia forma išreikštas kreipimasis dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo. Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra išskirti du prieglobsčio suteikimo procedūros etapai – prašymo suteikti prieglobstį pateikimas ir prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas. Pirmojo etapo – prašymo suteikti prieglobstį pateikimo metu, asmuo pageidaujantis gauti prieglobstį, įstatyme nustatytai institucijai pateikia prašymą suteikti prieglobstį, prašymas yra nedelsiant registruojamas ir atliekami pirminiai prieglobsčio procedūros veiksmai, numatyti Įstatyme bei Tvarkos apraše. Lietuvos Respublikoje prašymas suteikti prieglobstį gali būti pateiktas Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba). Prašymas suteikti prieglobstį laikomas priimtu, kai jį priimančios institucijos įgaliotas valstybės tarnautojas įregistruoja prašymą suteikti prieglobstį ir duomenis apie prieglobsčio prašytoją Užsieniečių registre. Nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento, jį pateikęs asmuo naudoja prieglobsčio prašytojams numatytomis teisėmis ir garantijomis. Antrojo etapo – prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo – metu, prašymus suteikti prieglobstį nagrinėja ir sprendimus dėl prieglobsčio priima Migracijos departamentas.

Prašymų diferencijavimas. Lietuvoje prieglobsčio prašymų diferencijavimą teisės aktuose įtvirtina dvi procedūros – prašymo nagrinėjimas iš esmės ir prašymo nagrinėjimas iš esmės skubos

tvarka. Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo tvarkos priimamas per 48 valandas nuo prašymo pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento. Prašymas suteikti prieglobstį iš esmės turi būti išnagrinėtas kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius, tačiau jei tyrimas reikalauja sudėtingų teisinių ir (arba) faktinių aplinkybių vertinimo, šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 mėnesiams. Kai prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės skubos tvarka, jis turi būti išnagrinėtas per 7 darbo dienas, tačiau šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms, jeigu tai būtina dėl sudėtingų teisinių ir (arba) faktinių aplinkybių vertinimo. Taip pat, Lietuvos Respublika prašymo suteikti prieglobstį gali nenagrinėti dėl įstatymuose nustatytų priežasčių. Toks sprendimas gali būti priimamas per 48 valandas, tačiau jeigu per šį terminą neįmanoma tinkamai įvertinti aplinkybių, Migracijos departamento sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms.

Duomenų rinkimas, registrai ir apsauga.

Duomenys apie prieglobsčio prašytoją yra renkami prašymo suteikti prieglobstį pateikimo metu bei prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu. Prieglobsčio procedūros metu duomenis apie prieglobsčio prašytoją renka prašymus priimančios ir prašymus nagrinėjanti institucijos (Migracijos departamentas bei Valstybės sienos apsaugos tarnyba). Duomenys apie prieglobsčio prašytoją yra renkami pokalbio su juo metu, analizuojant jo pateiktus dokumentus, taip pat informacija gali būti randama atviruose šaltiniuose (pvz. socialinėje medijoje) – tai aktualu vertinant prieglobsčio prašymą ir prieglobsčio motyvus. Prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etapo metu renkant duomenis naudojamos Užsieniečių registro, Eurodac bei VSAT informacinės sistemos duomenų bazės. Duomenys, surinkti prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etapo metu, gali būti tikslinami prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu – būna atvejų, kad pirmajame etape surinkti duomenys antrajame etape pasikeičia. Nagrinėjant prašymą suteikti prieglobstį, informacija apie prieglobsčio prašytoją yra tikrinama skirtingų lygių bazėse – nacionalinio (Užsieniečių registras, Lietuvos nacionalinė antrosios kartos Šengeno informacinė sistema, Nacionalinė duomenų bazė) bei Europos ir tarptautinio lygio (Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazė). Surinkti duomenys yra saugomi prieglobsčio prašytojo asmens byloje (popierinė), Užsieniečių registro duomenų bazėje. Taip pat prieglobsčio procedūros metu prieglobsčio prašytojui žodžiu, jam suprantama kalba, yra pateikiama informacija apie prieglobsčio procedūrą, jos eigą, teises ir pareigas procedūros metu, duomenų rinkimą, tikslą bei naudojimą.

0.

COVID-19 įtaka

Klausimas (toliau - K) 0. Ar dėl COVID-19 pandemijos Lietuva įgyvendino kokius nors svarbius pokyčius ar reformas, susijusias su prieglobsčio prašytojų duomenų tvarkymu?

☒ Taip

Lietuvos Respublikai paskelbus karantiną dėl COVID-19¹, Migracijos departamento direktorius priėmė įsakymą, kuriuo patvirtino Migracijos departamento darbo organizavimo per karantiną tvarką. Nustatyta, kad karantino metu asmenys, norintys prašyti prieglobsčio, registruojami telefonu 8 707 67000 arba el. paštu info@migracija.gov.lt, registracijos metu jie turėjo nurodyti prieglobsčio prašymo motyvus ir adresą, kontaktinius duomenis bei kaip su jais susisiekti po karantino. Pasibaigus karantinui šie asmenys buvo kviečiami į pirmines apklausas. Šios laikinos procedūros metu asmens pageidavimas dėl prieglobsčio suteikimo buvo tik užregistruojamas, prašymas nebuvo laikomas pateiktu ir užsienietis neįgijo prieglobsčio prašytojo statuso. Šiuo būdu buvo pateikta keliolika prašymų, kurie buvo užregistruoti. Tačiau, siekiant, kad užsieniečiai įgytų prieglobsčio prašytojo statusą, nelaukiant karantino pabaigos, laikantis visų saugumo reikalavimų, buvo pradėtos vykdyti pirminės prieglobsčio procedūros.

☐ Ne

¹ Lietuvoje karantinas paskelbtas 2020-03-14, Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/deaf8694663011eaa02cacf2a861120c>.

1.

Prieglobsčio procedūra

1.1 PRIEGLBSČIO PROCEDŪROS APŽVALGA

K1. Lietuvos nacionalinėje teisėje yra aiškiai atskirti šie prieglobsčio procedūros etapai: pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimas, pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimas bei prašymo suteikti prieglobstį pateikimas?

☐ Taip

☒ Ne

Kaip jau minėta, Lietuvos Respublikoje yra 2 teisės aktai, reglamentuojantys prieglobsčio procedūrą, tai Įstatymas² ir Tvarkos aprašas³. Prieglobsčio suteikimo procedūra Lietuvos Respublikoje prasideda nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etapo. Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatyta, kad užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį gali būti pateiktas: 1) pasienio kontrolės punktuose arba Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, – Valstybės sienos apsaugos tarnybai; 2) Lietuvos Respublikos teritorijoje (išskyrus nurodytą 1 punkte) – Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui. Užsienietis prašymą suteikti prieglobstį pateikia asmeniškai. Nepilnamečių šeimos narių vardu prašymą gali pateikti vienas iš pilnamečių šeimos narių. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio arba neveiksnaus užsieniečio vardu prašymą gali pateikti jo atstovas. Prašymas suteikti prieglobstį laikomas pateiktu, kai užsienietis jį pateikia aukščiau nurodytoms valstybės institucijoms ar įstaigoms. Nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento jį pateikęs asmuo naudojami prieglobsčio prašytojams numatytais teisėmis ir garantijomis. Jeigu prašymas suteikti prieglobstį pateikiamas kitai, ne Įstatyme nustatytai institucijai ir (arba) nesilaikant to Įstatyme nustatytų reikalavimų, toks prašymas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo momento, kai yra nustatoma, kad gautas prašymas yra prašymas suteikti prieglobstį, grąžinamas užsieniečiui, jį informuojant apie prašymų suteikti prieglobstį pateikimo tvarką. Ši informacija pateikiama užsieniečiui raštu ta kalba, kurią, kaip pagrįstai galima manyti, jis supranta. Atsakymo užsieniečiui kopija persiunčiama Įstatyme nurodytai institucijai pagal užsieniečio buvimo vietą, kuri nedelsdama sudaro sąlygas užsieniečiui pateikti prašymą suteikti prieglobstį. Prašymas suteikti prieglobstį laikomas priimtu, kai jį priimančios institucijos įgaliojtas tarnautojas įregistruoja prašymą suteikti prieglobstį ir duomenis apie prieglobsčio prašytoją Užsieniečių registro duomenų bazėje.

Pateikus prašymą suteikti prieglobstį, prašymą priėmusi institucija atlieka pirminius prieglobsčio procedūros veiksmus:

- paima iš prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį, nurodo prašyme suteikti prieglobstį arba šio prašymo protokole, jeigu prašymas nebuvo pateiktas raštu, jo pateikimo datą, laiką ir vietą;
- paima visus turimus prieglobsčio prašytojo dokumentus ir kelionės bilietus;
- gerbiant žmogaus orumą atlieka prieglobsčio prašytojo asmens ir jo daiktų apžiūrą;

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.42837E5A79DD/asr>

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0a918630dc0311e59019a599c5cbd673/asr>

- apklausia prieglobsčio prašytoją ir, remiantis pateiktais dokumentais ir surinkta informacija, įvertina, ar prieglobsčio prašytojas turi specialiųjų poreikių;
- paima prieglobsčio prašytojo, sulaukusio 14 metų amžiaus, pirštų atspaudus;
- prieglobsčio prašytojui pateikia visą reikalingą informaciją⁴;
- nufotografuoja prieglobsčio prašytoją;
- įregistruoja prašymą suteikti prieglobstį ir duomenis apie prieglobsčio prašytoją Užsieniečių registro duomenų bazėje. Jei prašymas buvo pateiktas Valstybės sienų apsaugos tarnybai, surinką informaciją perduoda Migracijos departamentui, kuris ir nustato koku būdu bus nagrinėjamas prašymas suteikti prieglobstį.

Priminiai prieglobsčio procedūros veiksmai yra atliekami per 24 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento. Migracijos departamentas sprendimą dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo tvarkos turi priimti per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento.

K2. a) Ar Lietuvos praktikoje yra aiškiai atskirti aukščiau paminėti etapai - pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimas, pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimas bei prašymo suteikti prieglobstį pateikimas?

☐ Taip

☒ Ne

Lietuvos Respublikos praktikoje, taip pat kaip ir teisėje yra įvertinti du prieglobsčio suteikimo procedūros etapai – prašymo suteikti prieglobstį pateikimas ir prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas. Prieglobsčio prašymo pateikimo etapas prasideda tuomet, kai asmuo, pageidaujantis gauti prieglobstį, įstatyme nustatytai institucijai pateikia prašymą suteikti prieglobstį. Vėliau prašymas yra registruojamas, o po to nedelsiant atliekami pirminiai prieglobsčio procedūros veiksmai. Antrojo etapo – prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo – metu Migracijos departamentas atitinkamai nagrinėja pateiktus prašymus iš esmės arba iš esmės skubos tvarka.

b) ar praktikoje esama kokių nors skirtumų tarp to, kaip atskiriami etapai, priklausomai nuo to, koku būdu atvykstama (pvz., sausumos, jūros, oro transportu)? Jei Lietuvoje įgyvendinamas migrantų atplūdžio valdymo modelis, ar toks atskyrimas išlieka ir migrantų atplūdžio valdymo vietoje?

Ne, praktikoje nėra jokių skirtumų. Visais keliais atvykstančiųjų prašymams suteikti prieglobstį yra taikoma vieninga registracijos procedūra.

⁴ Pilnamečiam prieglobsčio prašytojui pateikiama informacija nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013 4 straipsnio 1 dalyje ir parengta pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003 su vėlesniais pakeitimais X priedo A dalį. Nelydimam nepilnamečiam prieglobsčio prašytojui pateikiama informacija, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013 4 straipsnio 1 dalyje ir parengta pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003 su vėlesniais pakeitimais XI priedą.

K3. a) Ar Lietuvoje prieglobsčio procedūros metu prašymai yra diferencijuojami/nukreipiami į skirtingus kanalus (angl. channelling)?

Prašymai yra diferencijuojami:

☒ Taip

Lietuvos teisės aktuose, vadovaujantis Direktyvos 2013/32/ES nuostatomis, yra įtvirtintas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės bei iš esmės skubos tvarka. Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės arba iš esmės skubos tvarka priimamas per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento.

Prašymas suteikti prieglobstį iš esmės turi būti išnagrinėtas kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Migracijos departamento sprendimo dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės priėmimo dienos. Šis 3 mėnesių prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 mėnesiams, jeigu per nustatytą terminą išnagrinėti prašymą suteikti prieglobstį neįmanoma dėl to, kad tyrimas reikalauja sudėtingų teisinių ir (arba) faktinių aplinkybių vertinimo.

Kai prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės skubos tvarka, prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas per 7 darbo dienas nuo Migracijos departamento sprendimo dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės skubos tvarka priėmimo dienos. Terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 darbo dienas, jeigu tai būtina dėl sudėtingų teisinių ir (arba) faktinių aplinkybių vertinimo.

Prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės skubos tvarka, kai prieglobsčio prašytojas:

- atvyko iš saugios kilmės valstybės;
- prašyme suteikti prieglobstį pateikia tik tokią informaciją, kuri nėra svarbi nagrinėjant, ar užsieniečiui gali būti suteiktas prieglobstis;
- siekdamas klaidinti tyrimą, pateikia apie savo asmens tapatybę ar pilietybę klaidinančią informaciją ar suklastotus dokumentus arba nepateikia ar sunaikina informaciją ar dokumentus apie savo asmens tapatybę ar pilietybę, kurie gali turėti esminės įtakos priimant sprendimą dėl prieglobsčio suteikimo;
- pateikia prašymą suteikti prieglobstį, kuris yra paremtas prieglobsčio prašytojo pateiktais duomenimis, kurie yra nenuoseklūs, prieštaringi, klaidinantys bei prieštaraujantys surinktai informacijai apie užsieniečio kilmės šalį ir dėl to akivaizdžiai neįtikinami;
- pateikia paskesnę prašymą suteikti prieglobstį, kai neatsirado arba nebuvo pateikta naujos esminės informacijos arba duomenų, dėl kurių labai padidėja tikimybė, kad prieglobsčio prašytojas gali atitikti prieglobsčio suteikimo kriterijus;
- pateikia prašymą suteikti prieglobstį tik siekdamas sutrukdyti priimti ar įvykdyti sprendimą grąžinti ar išsiųsti užsieniečių į užsienio valstybę;
- atsisako leisti paimti jo pirštų atspaudus;
- dėl rimtų priežasčių gali būti laikomas keliančiu grėsmę valstybės saugumui arba viešajai

tvarkai arba buvo išsiųstas iš Lietuvos Respublikos dėl to, jog jo buvimas Lietuvos Respublikoje gresia valstybės saugumui arba viešajai tvarkai.

Taip pat, Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatyta, kad Lietuvos Respublika prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėja, jeigu:

- prieglobsčio prašytojui prieglobstį yra suteikusi kita Europos Sąjungos valstybė narė ar saugi trečioji valstybė ir prieglobsčio prašytojas gali grįžti į šią valstybę bei toliau naudotis prieglobsčiu;
- prieglobsčio prašytojas atvyko į Lietuvos Respubliką iš saugios trečiosios valstybės;
- prieglobsčio prašytojas pateikė paskesnę prašymą, kuriame nėra naujų esminių motyvų.

Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimo yra priimamas per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės momento. Jeigu per šį terminą neįmanoma tinkamai įvertinti aplinkybių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, Migracijos departamento sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms.



Ne

b) Ar nuo 2014 m. Lietuvoje buvo įvesta kokių nors pokyčių, susijusių su prašymų diferencijavimu?

Taip, tai buvo susiję su Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimais⁵, įsigaliojusiais nuo 2015-12-01. Pakeitimai buvo susiję su Bendra Europos prieglobsčio sistema (toliau BEPS), jų metu įtvirtintas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės skubos tvarka, prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimas, šių procedūrų terminai.

K4. a) Ar kiekvienam etapui (pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimui, pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimui, prašymo suteikti prieglobstį pateikimui, prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimui) yra nustatyti kokie nors laiko terminai (nauja redakcija išdėstytos Prieglobsčio procedūrų direktyvos 6 straipsnio kontekste)?⁶

Kaip jau minėta anksčiau, Lietuvoje yra išskiriami tik du prieglobsčio procedūros etapai - prašymo suteikti prieglobstį pateikimas bei prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas. Prašymas suteikti prieglobstį yra pateikiamas įstatyme nurodytoms institucijoms ir laikomas pateiktu, kai įgaliojamas valstybės tarnautojas užregistruoja prašymą bei prieglobsčio prašytojo duomenis Užsieniečių registro duomenų bazėje. Per 24 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento atliekami pirminiai prieglobsčio procedūros veiksmai. Remiantis įstatymu, prieglobsčio prašytojas privalo kiek įmanoma anksčiau pateikti informaciją, reikiamą prašymui suteikti prieglobstį pagrįsti.

⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=7bd31620950311e5a6f4e928c954d72b>

⁶ Direktyva 2013/32/ES (Dėmesio, Danija ir Airija nedalyvauja nauja redakcija išdėstytoje Prieglobsčio procedūrų direktyvoje.

Jeigu prašymas suteikti prieglobstį pateikiamas kitai, ne įstatyme nustatyta institucijai ir (arba) nesilaikant to įstatyme nustatytų reikalavimų, toks prašymas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo momento, kai yra nustatoma, kad gautas prašymas yra prašymas suteikti prieglobstį, gražinamas užsieniečiui, jį informuojant apie prašymų suteikti prieglobstį pateikimo tvarką.

Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo tvarkos priimamas per 48 valandas nuo prašymo pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento.

Prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Migracijos departamento sprendimo dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės priėmimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas Migracijos departamento sprendimu ne ilgiau kaip 3 mėnesiams, todėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminas gali užsitęsti iki 6 mėnesių.

Kai prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės skubos tvarka, prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas per 7 darbo dienas nuo Migracijos departamento sprendimo dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės skubos tvarka priėmimo dienos. Terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms, jeigu tai būtina dėl sudėtingų teisinių ir (arba) faktinių aplinkybių vertinimo.

Taip pat, Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatyta, kad Lietuvos Respublika prašymo suteikti prieglobstį gali nenagrinėti. Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimo yra priimamas per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės momento. Jeigu per šį terminą neįmanoma tinkamai įvertinti aplinkybių, Migracijos departamento sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms.

b) Ar nuo 2014 m. Lietuvoje buvo kokių nors nacionaliniu lygmeniu nustatytų laiko terminų pokyčių?

Taip. 2015 m. lapkričio 26 d. buvo priimtas Nr. XII-2080 Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymas⁷, pakeitimai buvo susiję su BEPS, jų metu įtvirtintas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės skubos tvarka, prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimas, šių procedūrų terminai (plačiau aprašyta santraukoje).

K5. a) Kiek laiko praktikoje praeina nuo tada, kai prieglobsčio prašytojas išreiškia pageidavimą dėl prieglobsčio suteikimo, iki pateikiamas prašymas suteikti prieglobstį (vidutiniškai dienų)?

Kaip jau minėta anksčiau, Lietuvoje šie etapai yra sujungti į vieną, todėl nėra informacijos ir galimybės nurodyti nei tikslios nei apytikrės vidutinės laiko trukmės.

⁷ <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=7bd31620950311e5a6f4e928c954d72b>

1 lentelė

Metai	Vidutinė trukmė (dienomis) nuo pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimo iki prašymo suteikti prieglobstį pateikimo
2014	Netaikoma
2015	Netaikoma
2016	Netaikoma
2017	Netaikoma
2018	Netaikoma
2019	Netaikoma

b) Kiek laiko praktikoje praeina nuo tada, kai pateikiamas prašymas suteikti prieglobstį, iki tol, kol priimamas pirmosios instancijos sprendimas (vidutiniškai dienų)? Jei tokios informacijos nėra, prašome nurodyti teisiškai nustatytus laiko terminus ir nurodyti, kad tai yra teisiškai nustatyti laiko terminai.

Statistikos, kiek vidutiniškai dienų praktikoje praeina nuo tada, kai pateikiamas prašymas suteikti prieglobstį, iki tol, kol priimamas pirmosios instancijos sprendimas, nėra. Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta, kad prašymas suteikti prieglobstį pirmoje instancijoje (Migracijos departamente) turi būti priskiriamas tam tikrai nagrinėjimo tvarkai per 48 valandas (2 dienas) nuo jo pateikimo momento. Po nagrinėjimo tvarkos priskyrimo, prašymas suteikti prieglobstį iš esmės turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius, šis terminas ar gali būti pratęstas Migracijos departamento sprendimu ne ilgiau kaip 3 mėnesiams. Prašymas suteikti prieglobstį iš esmės iš esmės skubos tvarka turi būti išnagrinėtas per 7 darbo dienas, šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau 3 darbo dienoms. Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimo pirmoje instancijoje yra priimamas per 2 dienas (48 valandas) nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo, su galimybe šį terminą pratęsti ne ilgiau kaip 3 darbo dienoms.

2 lentelė

Metai	Nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo iki pirmos instancijos sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo priėmimo			
	Vidutiniškai dienų	Nagrinėjimo tvarka 1 (iš esmės)	Nagrinėjimo tvarka 2 (iš esmės skubos)	Nagrinėjimo tvarka 3 (nenagrinėjimas)
2014		185 ⁸	-	-
2015 ⁹		185	2 ¹⁰	5 ¹¹
2016		185	12	5
2017		185	12	5
2018		185	12	5
2019		185	12	5

1.2 PRIEGLOBSČIO PROCEDŪROJE DALYVAUJANČIOS INSTITUCIJOS

K6. Kurios institucijos dalyvauja ir yra atsakingos už prieglobsčio procedūrą nuo pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimo iki pirmosios instancijos sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo priėmimo?

3 lentelė

Institucijos tipas	Institucija, kuri nustato pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimą	Institucija, kuri atsakinga už pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimą	Institucija, kuri atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį pateikimą	Institucija, kuri atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą
Valstybės sienos apsaugos tarnyba			☑ Teisė registruoti prašymus suteikti prieglobstį įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisės aktuose	
Policija				
Specialus pabėgėlių biuras				
Ministerija (vidaus reikalų, teisingumo ir pan.)				

⁸ Lentelėje pateikiamas maksimalus laiko tarpas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo iki pirmos instancijos sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo priėmimo, įskaitant sprendimo dėl nagrinėjimo tvarkos priėmimą (2 d. arba 48 val.) + nustatytą laiko terminą (3 mėnesiai) + pratęsimą (3 mėnesiai).

⁹ Nuo 2015-12-01, įsigaliojus Lietuvos Respublikos įstatymo "Dėl užsieniečių teisinės padėties" pakeitimams <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=7bd31620950311e5a6f4e928c954d72b>. Iki 2015-12-01 terminai ir procedūros buvo tokie patys kaip ir 2014 m.

¹⁰ Lentelėje pateikiamas maksimalus laiko tarpas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo iki pirmos instancijos sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo priėmimo, įskaitant sprendimo dėl nagrinėjimo tvarkos priėmimą (2 d. arba 48 val.) + nustatytą laiko terminą (7 d.) + pratęsimą (3 d.).

¹¹ Lentelėje pateikiamas maksimalus laiko tarpas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo iki sprendimo dėl prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimo priėmimo (2 dienos arba 48 valandos) + pratęsimas (3 d.).

Institucijos tipas	Institucija, kuri nustato pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimą	Institucija, kuri atsakinga už pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimą	Institucija, kuri atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį pateikimą	Institucija, kuri atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą
Vietinė piliečių taryba, miesto ar miestelio meras				
Migracijos departamentas			☒ Teisė registruoti prašymus suteikti prieglobstį įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisės aktuose	☒
Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centras			☒ Teisė registruoti prašymus suteikti prieglobstį įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisės aktuose	
ES agentūra				
Tarptautinė organizacija				
Sulaikymo centras				
Priėmimo centras				
Kita (prašome nurodyti)				

1.3 PRIEGLOBSČIO PROCEDŪROS METU RENKAMI DUOMENYS

K7. Kokia informacija renkama skirtinguose prieglobsčio procedūros etapuose? Kas ją renka?

4 lentelė

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkama ši informacija? (įskaitant savarankišką registravimą, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	
Vardas					
■ dabartinis vardas, pavardė	2 ¹²	■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba (2) ■ Migracijos departamentas (2) ■ Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centras (2)	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2)	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras

¹² Visi lentelėje nurodyti duomenys, surinkti 2-ajame etape, gali būti tikslinami 3-iaame etape – prieglobsčio prašymo nagrinėjimo metu. Būna atvejų, kad priminiame etape surinkti duomenys 3-iaame etape pasikeičia, tuomet jie yra tikslinami. 3-iaame etape duomenis gali tikrinti Migracijos departamentas.

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkama ši informacija? (įskaitant savarankišką registravimąsi, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	
■ vardas, pavardė gimimo metu	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ ankstesnis (-i) vardas (-ai), pavardė (-ės)	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ pseudo-nimas	-	-	-	-	-
■ religinis vardas	-	-	-	-	-
■ kiti vardai, pavardės	2	-	-	-	-
Lytis	2	■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba (2) ■ Migracijos departamentas (2) ■ Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centras (2)	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2)	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras

Biometriniai duomenys					
■ nuotrauka	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ pirštų atspaudai	2 (Eurodac)	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ akies rainelės nuskaitymas	-	-	-	-	-
■ kita	-	-	-	-	-
Akių spalva	-	-	-	-	-
Ūgis	-	-	-	-	-
Gimimo data	2	■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba (2) ■ Migracijos departamentas (2) ■ Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centras (2)	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2)	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Pilietybė (-ės)	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
Kilmės šalis	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
Gimimo vieta					
■ miestas	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ regionas	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ šalis	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
■ kita	-	-	-	-	-
Atvykimo į Lietuvą data	2	taip pat	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2) ■ VSAT informacinės sistemos (VSATIS) duomenų bazėje (2)	taip pat	taip pat VSATIS
Paskutinė gyvenamoji vieta kilmės šalyje	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat
Paskutinė gyvenamoji vieta iki atvykstant į Lietuvą	2	taip pat	taip pat	taip pat	taip pat

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkama ši informacija? (įskaitant savarankišką registravimąsi, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	

Kontaktinė informacija

■ telefono numeris	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ el. pašto adresas	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ dabartinis adresas	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ kita		taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Šeimyninė padėtis	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Lydi:					
■ sutuoktinis ar partneris	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ vaikai	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2)	■ Užsieniečių registras

				■ popieriniuose dokumentuose (2)	
■ tėvai	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ kiti giminaičiai	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras

Šeimos nariai Lietuvoje

■ vardas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ gyvenamoji vieta	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ pilietybė	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ kita	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ Šeimos nariai kitoje valstybėje (narėje)	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Artimi giminaičiai Lietuvoje	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Artimi giminaičiai kitoje valstybėje (narėje)	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkama ši informacija? (įskaitant savarankišką registravimąsi, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	
Sveikatos būklė					
■ konkreti informacija apie sveikatos būklę	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ liudijimas, kad buvo atliktas bendrasis sveikatos patikrinimas	-	-	-	-	-
■ kita	-	-	-	-	-
Išsilavinimas					
■ mokyklos lankymas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ akademinių studijos	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ mokymai	-	-	-	-	-

■ amato mokymasis	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ neformali darbo patirtis	-	-	-	-	-
■ kita	-	-	-	-	-
Kalbų mokėjimas					
Kalbų mokėjimas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Profesija	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Teistumas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Finansiniai ištekliai	-	-	-	-	-
Pagrindžiantys dokumentai					
■ pasas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ kelionės dokumentas	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ kita	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
Priežastys, dėl kurių bėgama	2	taip pat	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2)	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkama ši informacija? (įskaitant savarankišką registravimąsi, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	
			■ atviruose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje)		
Priežastys, dėl kurių nenorima būti perduotam į kompetentingą valstybę (narę) pagal Dublino procedūrą	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
Ankstesni prašymai	2	taip pat	■ žodžiu (pokalbis akis į akį) (2) ■ analizuojant dokumentus (2) ■ Užsieniečių registro duomenų bazėje	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Informacija apie maršrutą/kelionę	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras

Informacija apie galimus prašymo suteikti prieglobstį atmetimo pagrindus	-	-	-	-	-
Religinės pažiūros	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
Pažeidžiamumas					
■ Nelydimas nepilnametis	2	taip pat	taip pat	■ duomenų bazėje (2) ■ popieriniuose dokumentuose (2)	■ Užsieniečių registras
■ Nėščioji	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Nejgalumas (koks?)	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Pagyvenęs asmuo	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Vienišas tėvas ar motina su nepilnamečiu (-ais) vaiku (-ais)	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Prekybos žmonėmis aukos	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Turi psichikos sutrikimų	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-
■ Kankinimo, fizinio ar seksualinio smurto (moterų lyties organų žalojimas) aukos	2	taip pat	taip pat	■ popieriniuose dokumentuose (2)	-

1. Renkamų duomenų kategorijos	2. Kuriame (-iuose) etape (-uose) renkami šią informaciją? (įskaitant savarankišką registravimąsi, jei taikoma)	3. Kurios institucijos renka šią informaciją?	4. Kaip renkami šie (biometriniai) duomenys?	5. Kur saugomi (biometriniai) duomenys?	6. Jei taikoma, prašome pateikti duomenų bazių pavadinimus
	■ Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo (1) ■ savarankiško registravimosi (1.1) ■ prašymo suteikti prieglobstį pateikimo (2) ■ prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo (3)		■ savarankiškai registruojantis internetu ■ užpildžius klausimyną raštu (ant popieriaus) ■ žodžiu (pokalbis akis į akį) ■ žodžiu (pokalbis telefonu ar vaizdo skambutis) ■ atvirose šaltiniuose (pvz., socialinėje medijoje) ■ analizuojant dokumentus ■ analizuojant mobiliųjų įrenginių turinį (pvz., telefonų, nešiojamųjų kompiuterių) ■ duomenų analizei pasitelkiant automatinį ar dirbtinį intelektą ■ kita: prašome nurodyti	■ elektroninėje byloje ■ duomenų bazėje ■ popieriniuose dokumentuose	
■ Kita	-	-	-	-	-
Kita (prašome nurodyti)	-	-	-	-	-

K8. Ar Lietuvoje nustatyta kokių nors gerųjų praktikų pirminiuose etapuose panaudojant informaciją, kurią surinko kitos, tiesiogiai su prieglobsčio procedūra nesusijusios institucijos? Jei atsakėte „taip“, prašome detalizuoti ir nurodyti, kuriame etape tai vyksta.

Ne.

1.4 DUOMENŲ TVARKYMAS PRIEGLOBSČIO PROCEDŪROS METU

K9. Remdamiesi 4 lentelės 6 stulpelyje pateikta informacija apie duomenų bazes, užpildykite 5 lentelę.

5 lentelė

Duomenų bazė	Duomenų bazės apžvalga ar aprašymas (prašome nurodyti, ar tai regioninė, nacionalinė ar Europos duomenų bazė)	Nacionalinės institucijos, turinčios prieigą prie duomenų bazių ar jų duomenų ¹³			Duomenys, kuriais dalinamasi su kitomis valstybėmis (narėmis) (išskyrus duomenis, kuriais valstybės (narės) dalinasi per ES duomenų bazes, pvz., Eurostat, VIS, SIS)	
		Institucijos (organizacijos) pavadinimas	Kuriame prieglobsčio procedūros etape	Kokiu tikslu	Duomenų tipas	Kokiu tikslu
Užsieniečių registras	Tai yra valstybės registras, jo duomenys kaupiami registro duomenų bazėje. Registro paskirtis – registruoti užsieniečius, kurių teisinė padėtis Lietuvos Respublikoje nustatoma pagal įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus,	■ Migracijos departamentas ■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Taip pat Registro nuostatuose yra nurodyta, kad Registro tvarkytojai yra Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija;	2,3	Rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, duomenis apie užsieniečius ir jų pateiktus prašymus, priimtus sprendimus	-	-

¹³ Prašome skirti prieigą prie duomenų bazės ir prieigą prie duomenų. „Prieiga prie duomenų bazės“ yra suprantama kaip nacionalinės institucijos įgaliojimai tiesiogiai jungtis prie duomenų bazės, kai nėra būtina prašyti kitų institucijų ar tarpininkų perduoti jai duomenis. „Prieiga prie duomenų“ skirta tiems atvejams, kai institucija turi prieigą prie duomenų bazėje esančių duomenų, nes jai jie yra perduoti arba jais pasidalino kita institucija.

Duomenų bazė	Duomenų bazės apžvalga ar aprašymas (prašome nurodyti, ar tai regioninė, nacionalinė ar Europos duomenų bazė)	Nacionalinės institucijos, turinčios prieigą prie duomenų bazių ar jų duomenų ¹³			Duomenys, kuriais dalinamasi su kitomis valstybėmis (narėmis) (išskyrus duomenis, kuriais valstybės (narės) dalinasi per ES duomenų bazes, pvz., Eurostat, VIS, SIS)	
		Institucijos (organizacijos) pavadinimas	Kuriame prieglobsčio procedūros etape	Kokiu tikslu	Duomenų tipas	Kokiu tikslu
	Europos Sąjungos teisės aktus ir tarptautines sutartis, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti Registro duomenis, atlikti kitus Registro duomenų tvarkymo veiksmus. Registro asmens duomenų tvarkymo tikslas – nustatyti užsieniečių teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, Europos Sąjungos teisės aktus ir tarptautines sutartis.	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, tačiau jie yra atsakingi už kitų užsieniečių, ne prieglobsčio prašytojų, duomenų tvarkymą ir turi ribotas prieigos teises prie jų informacijos.				

EURODAC	Europos centralizuota duomenų bazė, kurioje pateikiami trečiųjų valstybių piliečių, teikiančių prašymus dėl prieglobsčio vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių, pirštų atspaudų duomenys.	■ Migracijos departamentas ■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba.	2,3	Nuimti pirštų atspaudus ir įlieti juos į EURODAC duomenų bazę, galuti atsakymą apie sutapimus.	Su valstybėmis, dalyvaujančiomis EURODAC reglamento įgyvendinime.	Reglamentu nustatyti tikslu.
VSAT informacinės sistemos (VSATIS) duomenų bazėje	Valstybės sienos apsaugos tarnybos informacinė sistema, kurios tikslas – informacinių technologijų priemonėmis tvarkyti Lietuvos Respublikos valstybės sieną kertančių asmenų, jų kelionės dokumentų, transporto priemonių tikrinimo ar kitus su valstybės sienos kirtimu susijusius duomenis.	■ Migracijos departamentas ■ Valstybės sienos apsaugos tarnyba.	2,3	Gauti informaciją apie Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimą.	-	-

2.

Pageidavimo dėl
prieglobsčio suteikimo
išreiškimas

2.1 PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO IŠREIŠKIMAS INSTITUCIJAI, KURI NĖRA KOMPETENTINGA REGISTRUOTI PAGEIDAVIMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ

PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO IŠREIŠKIMO ETAPAS
LIETUVOS RESPUBLIKOJE NETAIKOMAS

K10. Kokią informaciją apie tai, kur eiti ir ką daryti, prieglobsčio prašytojams suteikia institucijos, kurios nėra kompetentingos registruoti pageidavimus dėl prieglobsčio suteikimo?

Netaikoma.

K11. Ar institucijos, kurios nėra kompetentingos registruoti pageidavimus dėl prieglobsčio suteikimo, renka kokius nors duomenis apie prieglobsčio prašytoją?

Netaikoma.

3.

Pageidavimo dėl
prieglobsčio suteikimo
registravimas

3.1 PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO REGISTRAVIMO ETAPE SURINKTŲ DUOMENŲ TIKRINIMAS

PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO REGISTRAVIMO ETAPAS
LIETUVOS RESPUBLIKOJE NETAIKOMAS

K12. Su kokių duomenų bazių (i. vietinio ar regioninio, ii. nacionalinio, iii. Europos ir iv. tarptautinio lygmens) duomenimis tikrinama pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo metu surinkta informacija¹⁴ (prašome detalizuoti, koks yra tikrinimo tikslas ir ar tikrinamos tik konkrečios duomenų kategorijos)?

Netaikoma.

K13. Ar vykdomas sisteminis tikrinimas lyginant su (a) VIS ir (b) SIS duomenimis?

Netaikoma.

K14. Su kokiomis problemomis Lietuvoje susiduriama tikrinant duomenis pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo etape?

Netaikoma.

¹⁴ Tikrinimo tikslas: ankstesni prašymai suteikti prieglobstį, ankstesnis teisėtas gyvenimas ar buvimas šalyje, neteisėtas sienos kirtimas, neteisėtas buvimas (užsibuvimas), teistumas, saugumo rizikos, siekis aptikti suklastotus tapatybės ar kelionės dokumentus, kita (prašome nurodyti).

3.2 PAGEIDAVIMO DĖL PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO REGISTRAVIMO ETAPE PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAMS TEIKIAMA INFORMACIJA

K15 Ar prieglobsčio prašytojams pateikiama informacija apie duomenų tvarkymą bei privatumą¹⁵ pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo etape renkamų jų asmens duomenis?

Netaikoma.

K16. a) Kas pateikia aukščiau (atsakyme į 15 kl.) įvardytą informaciją (valdžios institucijos, tarptautinės organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos)?

Netaikoma.

b) Kaip teikiama ši informacija (žodžiu, skaitmeniniu būdu, raštu, visi trys variantai)?

Netaikoma.

c) Kai informacija teikiama žodžiu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

d) Kai informacija teikiama skaitmeniniu būdu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

¹⁵ Prievolė imtis tinkamų priemonių tam, kad duomenų subjektams būtų pateiktas pranešimas apie duomenų tvarkymą ar privatumą kyla iš BDAR 12 straipsnio, kuris įpareigoja duomenų valdytoją „imtis tinkamų priemonių, kad visą 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją ir visus pranešimus pagal 15–22 ir 34 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui pateiktų glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba“. 13 straipsnyje įvardijama informacija, kuri turi būti pateikta, kai iš duomenų subjekto renkami asmens duomenys. Ji apima duomenų tvarkymo tikslus bei teisinį pagrindą; bei tai, ar duomenų valdytojas ketina asmens duomenis perduoti į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai. 15 ir 22 straipsniai įtvirtina duomenų subjekto teises, įskaitant teisę susipažinti, ištaisyti arba ištrinti; teisę prieštarauti (jei duomenys renkami konkretiems tikslams, įskaitant užduočiai, vykdomai ginant viešąjį interesą, ar duomenų valdytojui patikėtos oficialios funkcijos vykdymą, ar ginant teisėtus duomenų valdytojo interesus), teisę į duomenų perkėlimumą ir t. t.

e) Kai informacija teikiama raštu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

K17. Ar personalui, atsakingam už duomenų tvarkymą, siūlomi specifiniai mokymai ar gairės, susijusios su pageidavimo registravimo etape surinkta informacija?

Netaikoma.

3.3 SAVARANKIŠKO REGISTRAVIMOSI PROCEDŪROS

K18. Ar Lietuvoje egzistuoja savarankiško registravimosi procedūros?

Netaikoma.

K19. Kada ir kodėl buvo įvesta savarankiško registravimosi procedūra?

Netaikoma.

K20. Kur prieglobsčio prašytojai gali savarankiškai registruotis (pvz., interneto svetainėje, telefonu)?

Netaikoma.

K21. Ar prieglobsčio prašytojams teikiama pagalba ar informacija apie tai, kaip savarankiškai užsiregistruoti?

Netaikoma.

K22. Kokiomis kalbomis galima atlikti savarankišką registravimąsi?

Netaikoma.

K23. Ar savarankiškas registravimasis yra privalomas, ar neprivalomas?

Netaikoma.

4.

Prašymo suteikti prieglobstį pateikimas

4.1 PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ PATEIKIMO ETAPE SURINKTŲ DUOMENŲ TIKRINIMAS

K24. Su kokių duomenų bazių (i. vietinio ar regioninio, ii. nacionalinio, iii. Europos ir iv. tarptautinio lygmens) duomenimis tikrinama prašymo suteikti prieglobstį pateikimo metu surinkta informacija (prašome detalizuoti, koks yra tikrinimo tikslas ir ar tikrinamos tik konkrečios duomenų kategorijos)?

Užsieniečiui pateikus prašymą suteikti prieglobstį, informacija apie jį yra tikrinama Eurodac sistemoje, siekiant išsiaiškinti, ar prieglobsčio prašytojo duomenys buvo įregistruoti Eurodac duomenų sistemoje bei sužinoti apie galimus sutapimus.

K25. Ar vykdomas sisteminis tikrinimas lyginant su (a) VIS ir (b) SIS duomenimis?

☐ Taip

☒ Ne

K26. Su kokiomis problemomis Lietuvoje susiduriama tikrinant duomenis prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape?

Su problemomis nesusiduriama.

4.2 PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ PATEIKIMO ETAPE PRIEGLOBŠČIO PRAŠYTOJAMS TEIKIAMA INFORMACIJA

K27. Ar prieglobsčio prašytojams pateikiamas pranešimas apie duomenų tvarkymą ir privatumą¹⁶ dėl prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape renkamų jų asmens duomenų?

☒ Taip

Prieglobsčio prašytojas informuojamas, kokių tikslų yra renkami asmens duomenys, apie tai, jog prieglobsčio procedūroje dalyvauja ir kitos Lietuvos valstybės institucijos, kurioms, prireikus, bus atskleista jo pateikta informacija.

☐ Ne

K28. a) Kas pateikia aukščiau (atsakyme į 28 kl.) įvardytą informaciją (valdžios institucijos, tarptautinės organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos)?

Informaciją teikia valstybinės institucijos, kurios atlieka pirminius prieglobsčio procedūros veiksmus.

b) Kaip teikiama ši informacija (žodžiu, skaitmeniniu būdu, raštu, visi trys variantai)?

Informacija teikiama raštu, jei asmuo pageidauja, paaiškinama žodžiu.

c) Kai informacija teikiama žodžiu, ar siūlomas vertimas?

☒ Taip

Vertimo paslaugų teikimą prieglobsčio prašytojams organizuoja ir koordinuoja Migracijos departamentas. Vertimo paslaugas teikia vertimo paslaugų teikėjai, su kuriais Migracijos

¹⁶ Prievolė imtis tinkamų priemonių tam, kad duomenų subjektams būtų pateiktas pranešimas apie duomenų tvarkymą ar privatumą kyla iš BDAR 12 straipsnio, kuris įpareigoja duomenų valdytoją „imtis tinkamų priemonių, kad visą 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją ir visus pranešimus pagal 15–22 ir 34 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui pateiktų glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba“. 13 straipsnyje įvardijama informacija, kuri turi būti pateikta, kai iš duomenų subjekto renkami asmens duomenys. Ji apima duomenų tvarkymo tikslus bei teisinį pagrindą; bei tai, ar duomenų valdytojas ketina asmens duomenis perduoti į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai. 15 ir 22 straipsniai įtvirtina duomenų subjekto teises, įskaitant teisę susipažinti, ištaisyti arba ištrinti; teisę prieštarauti (jei duomenys renkami konkrečioms tikslams, įskaitant užduočiai, vykdomai ginant viešąjį interesą, ar duomenų valdytojui patikėtos oficialios funkcijos vykdymą, ar ginant teisėtus duomenų valdytojo interesus), teisę į duomenų perkeliamumą ir t. t.

departamentas yra sudaręs vertimo paslaugų teikimo sutartį. Prieglobsčio prašytojas arba jo atstovas pagal įstatymą gali savo lėšomis naudotis kito vertimo paslaugų teikėjo paslaugomis.

☐ Ne

d) Kai informacija teikiama skaitmeniniu būdu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

e) Kai informacija teikiama raštu, ar pateikiamas jos vertimas?

☒ Taip

Vertimo paslaugų teikimą prieglobsčio prašytojams organizuoja ir koordinuoja Migracijos departamentas. Vertimo paslaugas teikia vertimo paslaugų teikėjai, su kuriais Migracijos departamentas yra sudaręs vertimo paslaugų teikimo sutartį. Prieglobsčio prašytojas arba jo atstovas pagal įstatymą gali savo lėšomis naudotis kito vertimo paslaugų teikėjo paslaugomis.

☐ Ne

K29. Ar personalui, atsakingam už duomenų tvarkymą, siūlomi specifiniai mokymai, susiję su prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape surinkta informacija?

Specifinių mokymų, susijusių su prašymo suteikti prieglobstį pateikimo etape surinkta informacija nebuvo, tačiau buvo bendri mokymai, susiję su asmens duomenų apsauga. Šiuos mokymus organizavo Migracijos departamento darbuotojas, atsakingas už duomenų apsaugą.

5.

Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas

5.1 PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ NAGRINĖJIMO ETAPE SURINKTŲ DUOMENŲ TIKRINIMAS

K30. Su kokių duomenų bazių (i. vietinio ar regioninio, ii. nacionalinio, iii. Europos ir iv. tarptautinio lygmens) duomenimis tikrinama prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu surinkta informacija (prašome detalizuoti, koks yra tikrinimo tikslas ir ar tikrinamos tik konkrečios duomenų kategorijos)?

Nagrinėjant prašymą suteikti prieglobstį, informacija apie prieglobsčio prašytoją yra tikrinama:
ii. Nacionalinio lygmens duomenų bazėse:

- Užsieniečių registre – ar yra duomenų apie užsieniečių iki jam pateikiant prašymą suteikti prieglobstį;
- Lietuvos nacionalinėje antrosios kartos Šengeno informacinėje sistemoje – ar kita Šengeno valstybė pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo 24 straipsnį nėra pateikusi perspėjimo dėl draudimo užsieniečiui atvykti ar apsigyventi;
- Nacionalinė duomenų bazėje - Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registre – ar prieglobsčio prašytojas (vyresnis nei 14 metų) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nėra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ar bendrininkavimo darant tokį nusikaltimą;
- Nacionalinė duomenų bazėje - VSAT informacinės sistemoje – ar yra informacijos apie valstybės sienos kirtimo datą.

iii. Europos ir iv. tarptautinio lygmens duomenų bazėje:

- Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje – ar nepaskelbta prieglobsčio prašytojo tarptautinė paieška.

K31. Ar vykdomas sisteminis tikrinimas lyginant su (a) VIS ir (b) SIS duomenimis?

☒ Taip

☐ Ne

K32. Su kokiomis problemomis Lietuvoje susiduriama tikrinant duomenis prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape?

Su problemomis nesusiduriama

5.2 PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ NAGRINĖJIMO ETAPE PRIEGLOBŠČIO PRAŠYTOJAMS TEIKIAMA INFORMACIJA

K33. Ar prieglobsčio prašytojams pateikiamas pranešimas apie duomenų tvarkymą ir privatumą¹⁷ dėl prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape renkamų jų asmens duomenų?

☒ Taip

☐ Ne

K34. Jei atsakėte „taip“, prašome aprašyti, kokia informacija teikiama (t. y., prieglobsčio prašytojo asmens duomenų rinkimo tikslas ir pagrindas, kas turi prieigą prie informacijos, duomenų apsaugos teisės ir t. t.).

a) Kas pateikia aukščiau (atsakyme į 34 kl.) įvardytą informaciją (valdžios institucijos, tarptautinės organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos)?

Valdžios institucijos - Migracijos departamentas, kuris nagrinėja prašymus suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje. Vadovaujantis Tvarkos aprašo reikalavimais, prieglobsčio prašytojui yra teikiama informacija apie jo teises, pareigas ir jų nevykdymo padarinius bei informacijos neatskleidimo principą, nustatytą Įstatymo 68 straipsnio 2 ir 4 dalyse, taip pat informaciją apie prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo Lietuvos Respublikoje procedūras, įskaitant prieglobsčio suteikimo kriterijus ir sprendimų apskundimo tvarką.

b) Kaip teikiama ši informacija (žodžiu, skaitmeniniu būdu, raštu, visi trys variantai)?

Informacija teikiama žodžiu prieš prieglobsčio prašytojo apklausą, kurią atlieka Migracijos departamento darbuotojai.

¹⁷ Prievolė imtis tinkamų priemonių tam, kad duomenų subjektams būtų pateiktas pranešimas apie duomenų tvarkymą ar privatumą kyla iš BDAR 12 straipsnio, kuris įpareigoja duomenų valdytoją „imtis tinkamų priemonių, kad visą 13 ir 14 straipsniuose nurodytą informaciją ir visus pranešimus pagal 15–22 ir 34 straipsnius, susijusius su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui pateiktų glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba“. 13 straipsnyje įvardijama informacija, kuri turi būti pateikta, kai iš duomenų subjekto renkami asmens duomenys. Ji apima duomenų tvarkymo tikslus bei teisinį pagrindą; bei tai, ar duomenų valdytojas ketina asmens duomenis perduoti į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai. 15 ir 22 straipsniai įtvirtina duomenų subjekto teises, įskaitant teisę susipažinti, ištaisyti arba ištrinti; teisę prieštarauti (jei duomenys renkami konkrečioms tikslams, įskaitant užduočiai, vykdomai ginant viešąjį interesą, ar duomenų valdytojui patikėtos oficialios funkcijos vykdymą, ar ginant teisėtus duomenų valdytojo interesus), teisę į duomenų perkeliamumą ir t. t.

c) Kai informacija teikiama žodžiu, ar siūlomas vertimas?

☒ Taip

Vertimo paslaugų teikimą prieglobsčio prašytojams organizuoja ir koordinuoja Migracijos departamentas. Vertimo paslaugas teikia vertimo paslaugų teikėjai, su kuriais Migracijos departamentas yra sudaręs vertimo paslaugų teikimo sutartį. Prieglobsčio prašytojas arba jo atstovas pagal įstatymą gali savo lėšomis naudotis kito vertimo paslaugų teikėjo paslaugomis.

☐ Ne

d) Kai informacija teikiama skaitmeniniu būdu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

e) Kai informacija teikiama raštu, ar pateikiamas jos vertimas?

Netaikoma.

K35. Ar personalui, atsakingam už duomenų tvarkymą, siūlomi specifiniai mokymai, susiję su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape surinkta informacija?

Specifinių mokymų, susijusių su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape surinkta informacija nebuvo, tačiau buvo bendri mokymai, susiję su asmens duomenų apsauga. Šiuos mokymus organizavo Migracijos departamento darbuotojas, atsakingas už duomenų apsaugą.

6.

Duomenų kokybė ir apsaugos priemonės

6.1 DUOMENŲ KOKYBĖS VALDYMAS

K36. Ar (raidėmis ir skaičiais išreikštų bei biometrinių) duomenų (ar bent jau kai kurių jų kategorijų), surinktų prieglobsčio procedūros metu, kokybė yra vertinama (pvz., duomenų tikslumas, savalaikiškumas, išsamumas, nuoseklumas, dubliavimas ir galiojimas)?

- ☐ Taip
☒ Ne

K37. Ar kokybės vertinimo priemonės taikomos tik atgaline data?

Netaikoma

K38. Ar imamasi kokių nors prevencinių priemonių, kad informacija jau nuo pradžių būtų teisinga?

- ☐ Taip
☒ Ne

6.2 APSAUGOS PRIEMONĖS

K39. Aprašykite Lietuvoje egzistuojantį priežiūros mechanizmą, skirtą prieglobsčio procedūros metu renkamų asmens duomenų apsaugai.¹⁸

Bendrai tvarkant prieglobsčio prašytojų duomenis yra vadovaujama Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (toliau BDAR) nustatytais reikalavimais ir Lietuvos teisės aktais. Jei informaciją prašo pateikti tretieji asmenys, informacija teikiama, tik jeigu atitinka BDAR reikalavimus. Taip pat yra Migracijos departamento įsakymu patvirtintos asmenų aptarnavimo taisyklės, susijusios su informacijos teikimu¹⁹, kuriose nustatyta, kad kai asmuo nori gauti informaciją apie save, privalu, kad tas asmuo patvirtintų savo tapatybę ir informacija nebūtų pateikta tretiesiems asmenims. Lietuvos Respublikoje Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, kuri yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, dalyvaujanti formuojant valstybės politiką asmens duomenų apsaugos valdymo srityje ir ją įgyvendinanti, gali patikrinti, ar Migracijos departamente asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR reikalavimų.

¹⁸ Klausime turima omenyje ne teisinė sistema, bet kaip Lietuvos duomenų apsaugos institucija prižiūri teisinės sistemos įgyvendinimą (kokios Lietuvoje egzistuoja struktūros, skirtos užtikrinti duomenų subjekto duomenų apsaugos teises).

¹⁹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0f37b180ec1411e99681cd81dcdca52c>

K40. Ar (nacionalinės) duomenų apsaugos institucijos ar panašūs subjektai yra vertinę kurias nors iš aukščiau aprašytų duomenų bazių?

☐ Taip

☒ Ne

2020 m. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, kuri yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, dalyvaujanti formuojant valstybės politiką asmens duomenų apsaugos valdymo srityje ir ją įgyvendinanti, planuoja atlikti Užsieniečių registre tvarkomų asmens duomenų apimtį vertinimą²⁰.

K41. Kaip praktikoje vyksta prieglobsčio prašytojų naudojimas teisėmis, susijusiomis su prieiga prie nacionalinėse sistemose esančių jų duomenų, jų taisymu ir trynimu?

Praktikoje jei, prieglobsčio prašytojas pageidauja gauti informaciją apie jo asmens duomenis, kaip jie yra tvarkomi, nori juos taisyti, yra vadovaujamasi BDAR nuostatomis bei Migracijos departamento įsakymu dėl duomenų subjektų teisių įgyvendinimo²¹.

Remiantis šiais teisės aktais, prieglobsčio prašytojas turi teisę susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, jis turi teisę gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi, kokiems duomenų gavėjams teikiami ir buvo teikti per paskutinius 1 metus, jis turi teisę ne tik susipažinti su asmens duomenimis, bet ir gauti šiuos duomenis (pvz., vaizdo įrašo kopiją išorinėje duomenų laikmenoje).

Prieglobsčio prašytojas, siekdamas įgyvendinti savo teises, Migracijos departamentui turi pateikti rašytinį prašymą asmeniškai, paštu ar per pasiuntinį, ar elektroninių ryšių priemonėmis. Pateikdamas prašymą, duomenų subjektas privalo patvirtinti savo tapatybę.

Prieglobsčio prašytojas turi teisę reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų įstatymų nuostatų: jeigu prieglobsčio prašytojas, susipažinęs su savo asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, ir kreipiasi į Migracijos departamentą, Migracijos departamentas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, patikrina asmens duomenis ir ištaiso neteisingus, neišsamius, netikslius asmens duomenis ir (arba) sustabdo tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą; jeigu prieglobsčio prašytojas, susipažinęs su savo asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai, nesąžiningai, ir kreipiasi į Migracijos departamentą, Migracijos departamentas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, neatlygintinai patikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, sąžiningumą ir nedelsdamas sunaikina neteisėtai ir nesąžiningai sukauptus asmens duomenis ar sustabdo tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus

²⁰ <https://vdai.lrv.lt/uploads/vdai/documents/files/2020%20tikrinimu%20planas.pdf>

²¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5ee9d850312611e5b1be8e104a145478>

saugojimą; Migracijos departamentas, prieglobsčio prašytojo prašymu sustabdęs jo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, asmens duomenis, kurių tvarkymo veiksmai sustabdyti, saugo tol, kol jie bus ištaisyti ar sunaikinti (duomenų subjekto prašymu arba pasibaigus duomenų saugojimo terminui).

Migracijos departamentas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, praneša prieglobsčio prašytojui apie jo prašymu atliktą ar neatliktą asmens duomenų ištaisymą, sunaikinimą ar asmens duomenų tvarkymo veiksmų sustabdymą.

Statistiniai duomenys apie prieglobsčio prašytojų pateikiamų prašymų skaičių, susijusių su minėtomis teisėmis, nėra renkami.

7.

Duomenų tvarkymo
iššūkiai: naujausios
prieglobsčio
procedūros reformos

7.1 DUOMENŲ TVARKYMO IŠŠŪKIAI, POKYČIAI BEI REFORMOS

K42. Ar pastaraisiais metais (nuo 2014 m.) Lietuvoje susiduriama su toliau išvardytais iššūkiais, susijusiais su duomenų tvarkymu?

- ☐ Žmogiškųjų ar finansinių išteklių stygius
- ☐ Savarankiškas registravimasis
- ☐ Teisinės kliūtys
- ☐ Bendradarbiavimas tarp nacionalinių institucijų
- ☐ Duomenų bazių suderinamumas
- ☐ Techniniai duomenų apdorojimo ribojimai
- ☐ Eurodac ir (arba) BDAR reglamento įgyvendinimas
- ☐ Mokymų (informacijos) stygius
- ☒ Transliteracija (pvz., arabiško alfabeto į lotynišką ar kitus)

Migracijos departamentui tikrinant duomenis apie prieglobsčio prašytoją prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape tam tikrais atvejais, jei užsienietis atvyksta be dokumentų, arba turi dokumentus, išduotus tik gimtąja kalba susiduriama su transliteracijos problema, kai pavyzdžiui, reikia iš kirilicos, arabiško alfabeto transliteruoti į lotynišką. Būna, kad duomenų bazėse jau esami duomenys buvo suvesti transliteruoti kitaip, todėl tokiais atvejais, siekiant išvengti klaidų, tikrinama ne tik pagal užsieniečio vardą, pavardę, tačiau ir pagal jo gimimo datą, vaizdo atvaizdą (jei yra).

☐ Kita (prašome nurodyti):

K43. Ar Lietuvoje nuo 2014 m. buvo kokių nors reikšmingų pokyčių ar reformų, susijusių su duomenų tvarkymu?

- ☐ Taip
- ☒ Ne

K44. Ar kurie nors iš aukščiau įvardytų pokyčių Lietuvoje tapo standartine veiklos procedūra?

Netaikoma.

K45. Ar kurie nors iš šių su duomenų tvarkymu susijusių pokyčių ar reformų vykdyti dėl to, kad buvo pradėtas vykdyti prašymų diferencijavimas (angl. channelling)?

Netaikoma.

K46. Ar įvykdytomis reformomis buvo pasiekta planuotų rezultatų? Kodėl?

Prašome detalizuoti ir paaiškinti, kodėl reformomis (ne)buvo pasiekta planuotų rezultatų.

Netaikoma.

K47. Ar Lietuvoje ši reforma (-os) laikoma (-os) gera praktika?

Netaikoma.

K48. Ar Lietuvoje yra nustatyta kokių nors dabar egzistuojančių nesprendžiamų iššūkių, susijusių su duomenų tvarkymu prieglobsčio procedūroje?

Netaikoma.

7.2 PRIEMONĖS NENUMATYTIEMS ATVEJAMS

K49. Ar egzistuoja kokios nors nenumatytiems atvejams skirtos priemonės, kuriomis siekiama pagreitinti ar palengvinti duomenų tvarkymo procesą, kai išauga prieglobsčio prašytojų srautas?

Netaikoma.

Išvados

1. Remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvoje yra išskiriami du prieglobsčio procedūros etapai – prašymo suteikti prieglobstį pateikimas ir prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas. Pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo išreiškimo bei pageidavimo dėl prieglobsčio suteikimo registravimo etapai nėra išskiriami. Pirmasis prieglobsčio procedūros etapas prasideda tuomet, kai asmuo, pageidaujantis gauti prieglobstį, įstatyme nustatytai institucijai (Valstybės sienos apsaugos tarnybai arba Migracijos departamentui) pateikia prašymą suteikti prieglobstį. Vėliau prašymas yra registruojamas ir atliekami pirminiai prieglobsčio procedūros veiksmai. Institucijos, kuriai pateiktas užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį, įgaliotas valstybės tarnautojas per 24 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento atlieka pirminius prieglobsčio procedūros veiksmus surinkdamas visą reikalingą informaciją. Prašymas suteikti prieglobstį laikomas priimtu, kai jį priimančios institucijos įgaliotas valstybės tarnautojas įregistruoja prašymą suteikti prieglobstį ir duomenis apie prieglobsčio prašytoją Užsieniečių registre. Antrojo prieglobsčio procedūros etapo metu, nustatčius atitinkamą nagrinėjimo tvarką, prašymus suteikti prieglobstį nagrinėja ir sprendimus dėl prieglobsčio priima Migracijos departamentas.

2. Lietuvoje prieglobsčio procedūros metu taikomas prašymų diferencijavimas – remiantis Lietuvoje nustatytais teisės aktais, prašymai gali būti nagrinėjami iš esmės arba iš esmės skubos tvarka. Prašymų nagrinėjimo tvarka yra nustatoma per 48 valandas nuo prašymo pateikimo arba prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento. Taip pat, Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatyta, kad Lietuvos Respublika prašymo suteikti prieglobstį gali nenagrinėti. Sprendimas dėl prašymo suteikti prieglobstį nenagrinėjimo yra priimamas per 48 valandas, prirėkus, šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau nei 3 darbo dienoms.

3. Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Migracijos departamentas renka bei tvarko duomenis apie prieglobsčio prašytoją ir prieglobsčio prašymus. Duomenų apie prieglobsčio prašytoją rinkimui naudojamos Užsieniečių registro, Eurodac bei VSAT informacinės sistemos duomenų bazės. Surinkti duomenys yra saugomi prieglobsčio prašytojo asmens byloje (popierinė) bei Užsieniečių registro duomenų bazėje. Šiuo metu yra kuriama Lietuvos migracijos informacinė sistema, planuojama, kad ją sukūrus visi duomenys apie prieglobsčio prašytojus bus kaupiami tik joje ir taip bus atsisakyta popierinių asmens bylų.

4. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etapo metu surinkti duomenys tikrinami skirtingų lygių bazėse: nacionalinio lygio (Užsieniečių registre, Lietuvos nacionalinėje antrosios kartos Šengeno informacinėje sistemoje, Nacionalinėje duomenų bazėje) bei Europos ir tarptautinio lygio (Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje).

5. Prieglobsčio prašytojui informacija apie duomenų tvarkymą ir privatumą prieglobsčio procedūros metu yra pateikiama žodžiu jo gimtąja kalba arba kalba, kurią prieglobsčio prašytojas geriausiai supranta. Vertimo paslaugų teikimą prieglobsčio prašytojams organizuoja ir koordinuoja Migracijos departamentas. Vertimo paslaugas teikia vertimo paslaugų teikėjai, su kuriais Migracijos departamentas yra sudaręs vertimo paslaugų teikimo sutartį. Prieglobsčio prašytojas arba jo atstovas pagal įstatymą gali savo lėšomis naudotis kito vertimo paslaugų teikėjo paslaugomis.

6. Duomenys apie prieglobsčio prašytojus yra renkami ir tvarkomi vadovaujantis BDAR nustatytais reikalavimais ir Lietuvos teisės aktais. Prieglobsčio prašytojas turi teisę susipažinti su savo asmens duomenimis, juos gauti bei sužinoti, kaip jie yra tvarkomi. Taip pat prieglobsčio prašytojas turi teisę reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti (išskyrus saugojimą) savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant įstatymų. Lietuvos Respublikos Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija turi teisę patikrinti, ar Migracijos departamente asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR reikalavimų.

7. Su išskirtinėmis duomenų tvarkymo problemomis Lietuvoje nėra susiduriama. Tačiau vertėtų paminėti, jog prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo etape kartais susiduriama su transliteracijos problema, kuri sprendžiama tikrinant duomenis ne tik pagal užsieniečio vardą, pavardę, tačiau ir pagal jo gimimo datą, vaizdo atvaizdą (jei yra).

Priedai

Priedas. Registruotų pageidavimų dėl prieglobsčio suteikimo skaičius

Registruotų prašymų dėl prieglobsčio suteikimo skaičius					
2014	2015	2016	2017	2018	2019
496	291	425	599	423	646

Europos migracijos tinklas (EMT) – tai Europos Komisijos, ES valstybių narių ir Norvegijos migracijos ekspertų tinklas, kurio tikslas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia, patikima ir palyginama informacija apie migraciją ir prieglobstį siekiant prisidėti prie Europos Sąjungos politikos formavimo ir visuomenės informavimo šiose srityse.

Lietuvoje EMT Nacionalinio informacijos centro (NIC) funkcijas LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras glaudžiai bendradarbiaudamas su LR vidaus reikalų ministerija, Migracijos departamentu bei Valstybės sienos apsaugos tarnyba. EMT NIC bendradarbiauja ir su kitomis vyriausybėmis ir nevyriausybėmis institucijomis, dirbančiomis migracijos srityje.
